

ICDL IT security

این سند حاوی برنامه درسی ICDL IT Security می‌باشد. این برنامه درسی به واسطه نتایج یادگیری که به وجود می‌آورد بیانگر دانش و مهارت‌هایی است که داوطلب باید در ICDL IT security داشته باشد. این برنامه درسی مبنایی برای آزمون تئوری و عملی این ماژول می‌باشد.

اهداف ماژول

در ماژول ICDL IT security داوطلب باید مفاهیم اصلی کاربرد امن ICT در زندگی روزمره را بشناسد و از تکنیک‌ها و برنامه‌های مرتبط برای داشتن یک اتصال امن شبکه استفاده کند، اینترنت را به صورت صحیح و مطمئن به کاربرد و داده‌ها و اطلاعات را به شیوه‌های مناسب مدیریت نماید. داوطلبان قادر خواهند بود از ICT به صورت ایمن استفاده نموده و مشکلات امنیتی مربوط به استفاده از ICT را برطرف نمایند.

داوطلبان قادر خواهند بود:

- مفاهیم کلیدی مربوط به اهمیت اطلاعات و داده‌های ایمن، امنیت فیزیکی، محدوده شخصی و سرقت هویت را بشناسند.
- از یک کامپیوتر، ابزار یا شبکه در مقابل نرم افزارهای مخرب و دسترسی غیر مجاز محافظت کنند.
- انواع شبکه‌ها اتصال‌ها و مسائل خاص شبکه از جمله firewall را بشناسند.
- در تار جهان گستر (world wide web) جستجو کنند و در اینترنت با امنیت ارتبا برقرار نمایند.
- با مسائل امنیتی مربوط به ارتباطات از جمله ایمیل و پیام فوری (IM) آشنا باشند.
- داده‌ها و اطلاعات را به صورت مناسب و مطمئن ذخیره کرده و از آنها پشتیبان بگیرند و داده‌ها و ابزارها را به صورت ایمن حذف نمایند.

موضوع کار

تفاوت میان داده و اطلاعات را بدانند.

مرجع

12.1.1.1

مجموعه مهارت

12.1.1 خطرات

بخش

12.1 مفاهیم امنیت

داده

بخش	مجموعه مهارت	مرجع	موضوع کار
		12.1.1.2	مفهوم اصطلاح جرم الکترونیکی (cybercrime) را بدانید.
		12.1.1.3	تفاوت میان هک کردن، شکستن قفل (cracking) و هک کردن اخلاقی (جهت ارزیابی میزان امنیت سیستم توسط مدیر سیستم) را بدانید.
		12.1.1.4	تهدیدات غیر قابل پیشگیری داده مثل آتش سوزی، سیل، جنگ و زلزله را تشخیص دهید.
		12.1.1.5	تهدیدات داده از سوی کارمندان، ارائه دهندگان خدمات و افراد خارج از مجموعه را تشخیص دهید.
	12.1.2 ارزش اطلاعات	12.1.2.1	دلایل حفاظت از اطلاعات شخصی مثل جلوگیری از سرقت هویت، کلاهبرداری را بدانید.
		12.1.2.2	دلایل حفاظت از اطلاعات حساس تجاری مثل جلوگیری از سرقت یا سوء استفاده از جزئیات مشتریان، اطلاعات مالی را بدانید.
		12.1.2.3	اقدامات جلوگیری از دسترسی غیر مجاز به داده نظیر کد گذاری و رمز عبور را تشخیص دهید.
		12.1.2.4	ویژگی‌های اساسی امنیت اطلاعات مانند محرمانه بودن، یکپارچگی و در دسترس بودن را بشناسید.
		12.1.2.5	شرایط اصلی حفاظت، ابقا و کنترل داده / حریم شخصی در کشور خود را بدانید.
		12.1.2.6	اهمیت ایجاد و پیروی از دستورالعمل‌ها و سیاست‌های استفاده از ICT را بدانید.

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
با اصطلاح مهندسی اجتماعی و تأثیرات آن مانند جمع‌آوری اطلاعات، کلاهبرداری، دسترسی به سیستم کامپیوتر آشنا باشید.	12.1.3.1	12.1.3 اطلاعات شخصی	
متدهای مهندسی اجتماعی مانند تماس‌های تلفنی، phishing, shoulder surfing را بدانید.	12.1.3.2		
با مفهوم سرقت هویت و تأثیرات آن از جمله تأثیرات فردی، مالی، تجاری و قانونی آشنایی داشته باشید.	12.1.3.3		
متدهای سرقت هویت مانند information diving, pretexting و skimming را بشناسید.	12.1.3.4		
تأثیر فعال‌سازی/ غیر فعال سازی تنظیمات امنیتی ماکرو را بدانید.	12.1.4.1	12.1.4 امنیت فایل	
برای فایل‌هایی مانند اسناد، فایل‌های فشرده، صفحات گسترده رمز عبور بگذارید.	12.1.4.2		
مزایا و محدودیت‌های رمز گذاری (encryption) را بدانید.	12.1.4.3		
واژه نرم افزار مخرب (malware) را بشناسید.	12.2.1.1	12.2.1 تعریف و عملکرد	Malware 12.2
روش‌های مختلفی که نرم افزار مخرب می‌تواند مخفی شود مانند تروجان‌ها، rootkits و back doors را بشناسید.	12.2.1.2		
انواع نرم افزارهای مخرب سرایت کننده و نحوه کار آنها را تشخیص دهید: کرم‌ها، ویروس‌ها	12.2.2.1	12.2.2 انواع	
انواع سرقت داده، نرم افزارهای مخرب سودآور/ اخاذی و	12.2.2.2		

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
<p>نحوه کار آنها را بشناسید مانند: adware) spyware, botnet, keystroke, logging واقعه نگاری) و dialler</p>			
<p>نحوه کار و محدودیت های نرم افزار آنتی‌ویروس را بدانید.</p>	12.2.3.1	12.2.3	
<p>درایوها، پوشه‌ها و فایل‌های خاصی را با استفاده از نرم افزار آنتی ویروس اسکن کنید. با استفاده از نرم افزار برنامه زمانی اسکن‌ها را تعیین نمایید.</p>	12.2.3.2		
<p>مفهوم قرنطینه (quarantine) و تأثیرات قرنطینه کردن فایل‌های آلوده/ مشکوک را بدانید.</p>	12.2.3.3		
<p>اهمیت دانلود نصب نسخه‌های به روز شده نرم افزار و فایل‌های تعریف آنتی ویروس را بدانید.</p>	12.2.3.4		
<p>با اصطلاح شبکه و انواع متداول شبکه مانند شبکه محلی (LAN)، شبکه گسترده (WAN)، شبکه مجازی خصوصی (VPN)، آشنا باشید.</p>	12.3.1.1	12.3.1	12.3 امنیت شبکه
<p>نقش مدیر شبکه در مدیریت تأیید اعتبار (Authentication)، دادن مجوز و ایجاد account در داخل یک شبکه را بدانید.</p>	12.3.1.2		
<p>عملکرد و محدودیت‌های یک firewall را بشناسید.</p>	12.3.1.3		
<p>گزینه‌های اتصال به یک شبکه مانند کابل، بی‌سیم (wireless) را بشناسید.</p>	12.3.2.1	12.3.2	شبکه
<p>بدانید که چگونه اتصال به یک شبکه بر امنیت تأثیر می‌گذارد. نرم افزار مخرب، دسترسی غیر مجاز به داده،</p>	12.3.2.2		

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
حفظ حریم شخصی			
اهمیت درخواست رمز عبور برای حفاظت از دسترسی به شبکه wireless را بدانید.	12.3.3.1	12.3.3.1 امنیت wireless	
انواع مختلف امنیت wireless را بشناسید از جمله : (WEP) Wire Equivalent privacy ، کنترل دسترسی به رسانه (MAC)	12.3.3.2		
آگاه باشید که استفاده از شبکه wireless حفاظت نشده ممکن است باعث دسترسی افراد فرصت طلب به داده‌های شما گردد.	12.3.3.3		
به یک شبکه wireless محافظت شده /محافظت نشده متصل شوید.	12.3.3.4		
هدف از یک account شبکه و نیز نحوه دسترسی به آن از طریق نام کاربری و رمز عبور را بدانید.	12.3.4.1	12.3.4.1 کنترل دسترسی	
سیاست‌های مناسب رمز عبور را بدانید از جمله : عدم به اشتراک گذاشتن رمز عبور با دیگران، تعویض منظم رمز عبور، رمز عبوری با تعداد حروف و اعداد مناسب، ترکیبی از اعداد مناسب، ترکیبی از اعداد و حروف خاص	12.3.4.2		
تکنیک های متداول امنیت از طریق شناسایی اعضای بدن (biometric) در کنترل دسترسی را تشخیص دهید از جمله : اثر انگشت، اسکن چشم	12.3.4.3		
این نکته را بدانید که انجام فعالیت‌های آنلاین خاص (خرید،تبادلات مالی) فقط باید در صفحات وب امن انجام گیرد.	12.4.1.1	12.4.1 مرور کردن وب	12.4 استفاده از وب امن و مطمئن

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
وب سایت‌های امن را تشخیص دهید نظیر : https. علامت قفل	12.4.1.2		
با pharming آشنا باشید.	12.4.1.3		
با مفهوم مجوز دیجیتال آشنا باشید و یک مجوز دیجیتال را معتبر سازید.	12.4.1.4		
مفهوم رمز عبور یکبارمصرف (one-time password) را بدانید	12.4.1.5		
تنظیمات مناسبی برای فعال سازی، غیر فعال سازی تکمیل خودکار (Autocomplete) و ذخیره سازی خودکار (AutoSaved) در حین پر کردن فرم اعمال کنید.	12.4.1.6		
با مفهوم cookie آشنا باشید.	12.4.1.7		
تنظیمات مناسبی برای اجازه ورود، مسدود کردن cookie انتخاب نمایید.	12.4.1.8		
داده‌های شخصی خاصی را از یک مرورگر پاک کنید مانند: History مرورگر، cookie داده‌هایی که در بخش تکمیل خودکار هستند.	12.4.1.9		
هدف، عملکرد و انواع نرم افزارهای کنترل محتوا را بدانید: نرم افزار فیلتر کردن اینترنت، نرم افزار کنترل والدین	12.4.1.10		
اهمیت آشکار ساختن اطلاعات محرمانه در سایت‌های شبکه‌های اجتماعی را بدانید.	12.4.2.1	12.4.2	شبکه‌سازی اجتماعی

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
از نیاز به استفاده از تنظیمات مناسب برای حفظ حریم شخصی account در شبکه اجتماعی آگاه باشید.	12.4.2.2		
خطرات احتمالی در هنگام استفاده از سایت‌های شبکه‌های اجتماعی را بدانید مانند: آزار اینترنتی، اطلاعات گمراه کننده / خطرناک، هویت‌های جعلی، پیام‌ها و لینک‌های کلاهبرداری	12.4.2.3		
هدف از کدگذاری، باز کردن رمز یک ایمیل را بدانید.	12.5.1.1	12.5.1 پست الکترونیک	12.5 ارتباطات
مفهوم امضای دیجیتالی را بدانید.	12.5.1.2		
یک امضای دیجیتالی ایجاد و اضافه نمایید.	12.5.1.3		
از احتمال دریافت ایمیل‌های شیادانه و ناخواسته آگاهی داشته باشید.	12.5.1.4		
مفهوم اصطلاح phishing را بدانید. ویژگی‌های متداول phishing را تشخیص دهید : استفاده از اسم شرکت‌های قانونی، افراد، لینک‌های اشتباه وب	12.5.1.5		
از خطر آلوده شدن کامپیوتر به نرم افزارهای مخرب به واسطه باز کردن فایل‌های ضمیمه ایمیل که حاوی ماکرو یا یک فایل اجرایی هستند آگاه باشید.	12.5.1.6		
اصطلاح پیام فوری را بشناسید و از آن استفاده کنید.	12.5.2.1	12.5.2 پیام‌های فوری	
با اصطلاح پیام فوری (IM) و کاربردهای آن آشنا باشید. آسیب‌های امنیتی IM را بشناسید از جمله: نرم افزارهای مخرب، دسترسی میان بر (backdoor access)، دسترسی به فایل‌ها	12.5.2.2		

موضوع کار	مرجع	مجموعه مهارت	بخش
<p>متدهای اطمینان از محرمانه بودن اطلاعات شخصی در حین استفاده IM را بشناسید: کد گذاری، عدم فاش کردن اطلاعات مهم، محدود ساختن به اشتراک گذاری فایل‌ها</p>	12.5.2.3		
<p>روش‌های اطمینان از امنیت فیزیکی ابزارها را تشخیص دهید مانند: ثبت وقایع محل و جزئیات تجهیزات، استفاده از قفل‌های کابل، کنترل دسترسی</p>	12.6.1.1	12.6.1	12.6 مدیریت امن اطلاعات
<p>اهمیت داشتن یک پروسه پشتیبان‌گیری در صورت از بین رفتن داده‌ها، اسناد مالی، bookmark/ history وب را بدانید.</p>	12.6.1.2	ایمن‌سازی و پشتیبانی داده	
<p>شناسایی ویژگی‌های یک پروسه پشتیبان‌گیری مانند: منظم بودن (regularity)، تعداد دفعات (frequency)، برنامه زمانی (schedule)، محل ذخیره سازی (storage location)</p>	12.6.1.3		
<p>از داده‌ها پشتیبان بگیرید.</p>	12.6.1.4		
<p>بازیابی و اعتباردهی به داده‌های پشتیبان گرفته شده</p>	12.6.1.5		
<p>علت پاک کردن دائمی اطلاعات از درایوها و ابزارها را بدانید.</p>	12.6.2.1	12.6.2	تخریب امنیت داده
<p>تفاوت میان پاک کردن و از بین بردن دائمی داده‌ها را بدانید.</p>	12.6.2.2		
<p>متدهای متداول از بین بردن دائمی داده‌ها را بشناسید مانند: shredding، از بین بردن drive /media، degaussing، استفاده از برنامه‌های کاربردی از بین بردن داده‌ها.</p>	12.6.2.3		

ICDL IRAN
International Computer
Driving Licence Foundation

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
بنیاد ICDL جمهوری اسلامی ایران